

LOKALA NYHETER

Havsörnars revir kan påverka vindkraftsetablering

HOFORS/SANDVIKEN

I december lämnade Länsstyrelsen Dalarna sitt yttrande till miljöprövningsdelegationen, angående vindkraftsprojekt Stormossen i Hofors och Sandviken.

I yttrandet framkommer brister i fågelinventeringen. Bland annat bedöms projektområdet som helhet olämpligt för vindkraft eftersom havsörnar använder det frekvent och boplatser bör finnas i närheten.

Wpd har ansökt om tillstånd att anlägga en vindkraftsetablering i utkanten av Hofors, Avesta och Sandvikens kommuner. Projektet går under namnet Stormossen och ska enligt ansökan bestå av maximalt 23 vindkraftverk med en totalhöjd om högst 290 meter.

Länsstyrelsen i Dalarna lämnade i december sitt yttrande till miljöprövningsdelegationen. I yttrandet slår man bland annat ner på delar av fågelinventeringen. Inventeringen av havsörn har gjorts under 2020, 2021 och 2022 och slår fast att det finns tre revir i närområdet till projektområdet. Även om ingen boplatshittats så tyder inventeringarna på att örnnarna frekvent flyger i området.

Daniel Bengtsson är fågelskyddsansvarig på BirdLife Sverige. Han menar att havsörnspopulationen i Sverige idag mår bra, med en mörkare tid bakom sig.

När stammen var som mest hotad fanns inte många kvar i Sverige. Miljögifter gjorde att örnnarna ruvade sönder sina egna ägg och då var stammen väldigt hotad. Nu har vi fått bort många miljögifter i naturen och stammen har ökat kraftigt under ett antal år, vilket vi såklart är glada och stolta över, säger han.

Varför är specifikt havsörn en art viktig att skydda?

Havsörn och kungsörn kommer ofta upp i frågor kring vindkraft. Till skillnad från småfåglar så har varje havsörnsindivid betydligt större betydelse för hela populationen. Populationerna är glesa och reproduktionen långsammare än hos andra arter.

Daniel Bengtsson är fågelskyddsansvarig på BirdLife Sverige. Han berättar om varför havsörnar är en viktig art att skydda.

”Populationerna är glesa”

Detta gör att felplacerade vindkraftverk kan få stor påverkan.

– Det kan i princip räcka med att en vindkraftsnurra står på en plats där många örnnar passerar. Dödas ett antal örnnar på några år kan det faktiskt få konsekvensen att populationen i området försvagas. Det hade inte varit fallet för till exempel bofink, säger Daniel Bengtsson och fortsätter:

– Jämförelser som görs, att fler fåglar dör i trafiken eller flyger in i byggnader än vad som dör av vindkraftverk, haltar eftersom det är skillnad på olika fåglar. Havsörnar flyger inte in i våra fönsterrutor utan de rör sig i områden där vi gärna placerar vindkraftverk som höjdryggar och berg.

Länsstyrelsen skriver i yttrandet att det finns risk att födosöksvägar spärras av och att projektområdet som helhet är olämpligt att bygga vindkraft i eftersom havsörnar använder området frekvent och att boplatser därför bör finnas i närheten av projektområdet. ”Det krävs åtminstone att den västra delen av projektområdet tas bort ur tillståndsansökan för att havsörnnarna inte ska påverkas negativt av exploateringen” skriver man bland annat.

– Havsörnnarnas flygstråk är kopplade till topografin, de transporterar sig med hjälp av uppvindar för höjdryggar. Precis som vi har motorvägar med mer trafik har örnnar flygleder

där många förflyttar sig. Eftersom örnnarna inte verkar vara rädda för vindkraftverk så ökar risken att många hinner dö på kort tid om man ställer ett verk i en sådan flygled, säger Daniel Bengtsson.

Länsstyrelsen har också synpunkter på omfattningen av inventeringen av berguv och att inventeringen av fladdermöss behöver ske under en längre sammanhållen tid.

Går det ens att bygga vindkraftverk i en svensk skog med alla regler kring fåglar?

– Vi anser att det absolut borde vara möjligt att ställa vindkraftverk på många platser ur ett fågelperspektiv, men vill att

man undviker de uppenbara konfliktområdena. Just fåglar och fladdermöss är två grupper som är negativt utsatta av vindkraftverk, just för att de inte finns i vår atmosfär där de här djuren rör sig. Vår lagstiftning ställer höga krav när det gäller den här biten och det tycker vi är ganska rimligt, säger Daniel Bengtsson.

Just naturvårdslagstiftning kan vara svår att förhålla sig till menar Daniel Bengtsson, eftersom det handlar mycket om bedömningar.

– Vi kan ju inte fråga fåglarna hur de påverkas och det kan ta lång tid innan man ser konsekvenser av att fåglar trängs bort från ett område. Det blir en bedömnings-sport. Att stjäla grannens bil är lätt att säga är fel, men här säger lagstiftningen att man inte får göra något som påverkar arten negativt, men det kan ibland vara svårt att veta var gränsen går, säger han.

